

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 17 APRIL 2008

inzake

**het voorstel van bestek voor het milieueffectenrapport van het besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes
van luchtvervuiling te voorkomen**

VOORSTEL VAN BESTEK VOOR HET MILIEUEFFECTENRAPPORT VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BEPALING VAN DE DRINGENDE MAATREGELEN OM PIEKPERIODES VAN LUCHTVERVUILING TE VOORKOMEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 17 april 2008

Aanhangigmaking

Op 25 maart 2008 heeft Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Leefmilieu en Energie een adviesaanvraag ontvangen inzake het voorstel van bestek voor het milieueffectenrapport van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling te voorkomen.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zitting van 10 april 2008 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

De Raad verheugt zich erover dat het voorstel van bestek een evaluatie van de sociaal-economische impact voorziet. Hij dringt er echter op aan dat men de evaluatie van deze impact zou diepgaander zou bestuderen. Hij verwijst naar de bijzondere beschouwingen die hij hieromtrent formuleert. Bovendien vraagt **de Raad** om ook het effect op het administratief vlak te evalueren.

De Raad meent dat de hele effectenstudie aan een openbaar onderzoek moet worden onderworpen. Hij wijst erop dat het toevoegen van de zin « Deze thema's zullen tijdens het openbaar onderzoek aan de Brusselse burgers worden voorgelegd » aan het einde van punt 2.4.5. tot verwarring zou kunnen leiden, omdat men zou kunnen veronderstellen dat het openbaar onderzoek enkel voor dit punt zal plaatsvinden.

De Raad wijst erop dat de Stratec-studie werd verricht zonder dat er gesprekspartners werden geraadpleegd, die op het niveau van Brussel werkzaam zijn, wat uiteraard te betreuren valt. Hij meent dat een dergelijke raadpleging onontbeerlijk is om de specificiteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te begrijpen. Hij zou een dergelijke raadpleging niet met de raadpleging van een beperkt aantal automobilisten kunnen verenigen.

De Raad dringt erop aan dat men in de toekomst stelselmatig impactstudies betreffende dit soort ontwerpen zou verrichten.

De Raad herinnert aan het advies, dat hij op 18 oktober 2007 betreffende het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling te voorkomen heeft geformuleerd. Hij voegt deze tekst als bijlage bij dit advies.

Bijzondere beschouwingen

2.2. Relevante aspecten van de milieusituatie en waarschijnlijke evolutie bij niet-uitvoering van het plan

De Raad meent dat het opportuun zou zijn om de gegevens van de autoloze zondagen in aanmerking te nemen.

2.3. Waarschijnlijke milieueffecten van het plan

Omdat hij van oordeel is dat de economische en sociale aspecten elk een eigen en gedetailleerde studie verdienen, vraagt **de Raad** om de « sociaal-economische » rij van de tabel « huidige situatie en vaststelling van het effect van het plan/programma op : » in twee categorieën (economisch en sociaal) op te splitsen.

Hij wil dat de volgende thema's in de rij « economie » worden toegevoegd : economische activiteiten van de ondernemingen, handelszaken en vrije beroepen ; meten van de impact van de financiële gevolgen voor de ondernemingen van de tenuitvoerlegging van de maatregelen van de niveaus 2 en 3.

Bovendien vraagt **de Raad** dat diezelfde tabel uitdrukkelijk een evaluatie van het effect op het administratief vlak zou voorzien.

2.4.1. Doelstellingen van de milieubescherming, bepaald op internationaal, communautair, nationaal of regionaal niveau, die relevant zijn voor het plan en de manier waarop deze doelstellingen in overweging werden genomen

De Raad vraagt om de samenhang met het Europees niveau, alsook met het gemeenschappelijk en gewestelijk niveau te evalueren.

2.4.4. Beoogde maatregelen om niet te verwaarlozen ongunstige gevolgen van de tenuitvoerlegging van het plan op het milieu te voorkomen, te beperken en, in de mate van het mogelijke, te compenseren

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties menen dat deze rubriek een evaluatie van bepaalde vergoedingsmaatregelen zou moeten voorzien. Hij vraagt dus om de woorden « of economisch gecompenseerd » na de woorden « worden geminimaliseerd » toe te voegen.

De vakbondsorganisaties menen dat de tenuitvoerlegging van de maatregelen geen aanleiding tot schadevergoedingen mag geven.

2.4.5. Presentatie van de mogelijke alternatieven

In verband met de alternatieven vraagt **de Raad** om het volgende te onderzoeken :

- de mogelijkheid van een pasjesstelsel, met name voor de medische en paramedische beroepen ;
- de mogelijkheid tot uitzondering voor bepaalde voertuigen (de Stad Parijs heeft bijvoorbeeld uitzonderingen voor de « gebruikswagens » voorzien) ;

- de mogelijkheid om een verbinding tussen de ring en een beperkende lijst van grote ondernemingen in de buurt van de ring (Audi, Sabca, ...) te verzekeren ;
- de vormen van flexibiliteit die men in het stelsel zou kunnen invoeren zodat de voorgestelde maatregelen in verhouding tot de gewenste resultaten zouden staan.

De Raad vindt dat het nuttig zou zijn dat deze rubrieken een vergelijking van het Belgisch stelsel met dat van kracht in andere Belgische of Europese steden zouden bevatten.

*
* *

BIJLAGE

ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BEPALING VAN DE DRINGENDE MAATREGELEN OM PIEKPERIODES VAN LUCHTVERVUILING TE VOORKOMEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest. 18 oktober 2007

Aanhangigmaking

Op 1 oktober 2007 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Leefmilieu en Energie en vanwege de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Mobiliteit en Openbare Werken een adviesaanvraag ontvangen betreffende het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling te voorkomen.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens de zittingen van 9 en 15 oktober 2007 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

Sinds 1 januari 2005 moeten de Lidstaten krachtens een Europese richtlijn de nodige korte termijn-maatregelen treffen om te vermijden dat de drempelwaarden van luchtvervuiling worden overschreden. Tot op heden beschikt het Brussels Gewest nog niet over dergelijke maatregelen en is het aan een klacht vanwege de Europese Unie onderworpen.

Om aan de voorschriften van de Europese Unie te voldoen, stelt dit ontwerp van besluit voor om ingeval van een *winterse piekperiode van luchtvervuiling* dringende maatregelen ten uitvoer te leggen.

De Raad sluit zich aan bij de doelstelling van het ontwerp van besluit : een verbetering van de luchtkwaliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij is van oordeel dat hier een belangrijke inzet voor de openbare gezondheid ter discussie ligt.

De Raad heeft akte genomen van de studie naar de sociaal-economische impact van de voorgestelde maatregelen. Hij betreurt het echter dat de Brusselse sociaal-economische actoren hierbij niet werden betrokken.

Bovendien wil hij een aantal algemene opmerkingen formuleren.

De Raad meent dat het naast de *nauwgezette* dringende maatregelen, die dit ontwerp van besluit voorziet, van fundamenteel belang is om ook *structurele*¹ maatregelen in te voeren om de luchtvervuiling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bestrijden. Bovendien zouden dergelijke maatregelen het toelaten om de mogelijke piekperiodes van luchtvervuiling in hoge mate te verminderen en er dus voor zorgen dat men minder een beroep op de dringende maatregelen moet doen.

De Raad wil dat het criterium inzake efficiëntie de boventoon voert in de tenuitvoerlegging van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling te voorkomen.

Hij vindt dat een bijzondere aandacht moet uitgaan naar de kwaliteit van de informatie naar de bevolking en de ondernemingen toe. Dit is een *conditio sine qua non* voor het welslagen van de voorgestelde maatregelen.

Tot slot vindt de Raad het belangrijk om in deze aangelegenheid een goede samenwerking tussen de verschillende Gewesten van het land tot stand te brengen, met name aangaande de aspecten inzake de sensibilisering van de bevolking voor de snelheidsbeperkingen, inzake het parkingaanbod voor « vrachtwagens », enz.

Bijzondere beschouwingen

Artikel 3 § 2

De Raad wenst dat de voorwaarde inzake efficiëntie van de dringende maatregelen ter vermindering van de graden van luchtvervuiling in deze paragraaf wordt opgenomen. Hiertoe stelt de Raad voor om een punt 3° als volgt toe te voegen :

3° De maatregel heeft een aangetoond efficiënt effect op de vermindering van de graden van luchtvervuiling.

Artikel 5 3°

De Raad acht het wenselijk om de toegelaten snelheidsbeperkingen tussen de *drie* Gewesten te harmoniseren.

Artikels 6 1° b en 7 1°

Voorafgaand aan elk rijverbod voor vrachtwagens meent de Raad dat men maatregelen moet nemen om het parkingaanbod voor « vrachtwagens » aan de rand van de Hoofdstad te vergroten, om te vermijden dat het wegennet tijdens de dringende actiedagen dichtslibt.

De Raad vraagt om de situatie van de voertuigen met een buitenlandse nummerplaat, die aan de rijbeperking of het rijverbod worden onderworpen, op te helderen. Bovendien betreurt de Raad het dat er voor vrachtwagens en buitenlandse privé-voertuigen een verschillend stelsel is voorzien.

¹ zoals : 1) maatregelen ter verbetering van de energieprestaties van gebouwen (zie hierna) ; 2) steunmaatregelen ter vervanging van oude meer vervuilende voertuigen ; 3) een verbetering van het aanbod van openbaar vervoer (zie hierna).

Artikels 6 2° en 7 2°

Voorafgaand aan elke beperking van het verkeer, gepaard aan gratis openbaar vervoer, meent de Raad dat men het aanbod van openbaar vervoer moet vergroten, om aan het volume van de hier beoogde modale transfer tegemoet te komen.

Tevens dringt de Raad erop aan dat het noodzakelijk is om het bussenbestand te vernieuwen om deze van minder vervuilende motoren te voorzien.

Artikels 6 3° en 7 3°

Gelet op het groot aandeel van de luchtvervuiling veroorzaakt door de *verwarming van gebouwen* in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is de Raad er voorstander van om de temperatuur in de openbare gebouwen tijdens de dringende actiedagen te laten dalen.

De Raad is voorstander van een verlaging van de temperatdrempel tot 20 °C. Hij acht het raadzaam om ook de ondernemingen en de privé-gebouwen in aanmerking te nemen.

De representatieve werkgeversorganisatie, de middenstandsorganisaties, de representatieve organisatie van de social-profitondernemingen enerzijds, en de representatieve werknemersorganisaties anderzijds zijn bereid om hun inspanningen voor te zetten om de werknemers en de werkgevers voor de problematiek van het leefmilieu en van de energieprestaties van gebouwen te sensibiliseren.

Artikel 8

De Raad wijst de Regering op een verschil tussen de Franse en de Nederlandse versie in verband met het aantal tests dat moet worden verricht.

De Raad acht het opportuun om tests te verrichten om de tenuitvoerlegging van de eerste door artikel 5 voorziene drempel uit te proberen.

Daarentegen is de Raad van oordeel dat de tests met betrekking tot de bepalingen voorzien in artikels 6 en 7 (drempels 2 en 3) geen bestaansredenen hebben : ze zijn in tegenspraak met de efficiëntievereiste, die artikel 3 § 2, 3° wordt beschreven. Omdat men voorziet dat de vervuilingsgraden maar zelden of nooit zullen worden overschreden, zijn jaarlijkse tests niet noodzakelijk. Tot slot vereisen de maatregelen, die moeten worden genomen, geen tests omdat ze duidelijk worden beschreven.

Bijgevolg vraagt de Raad dat artikel 8 enkel op drempel « 1 » van toepassing zou zijn, met uitsluiting van deze die in artikels 6 en 7 (drempels « 2 » en « 3 ») worden beschreven.

*
* *